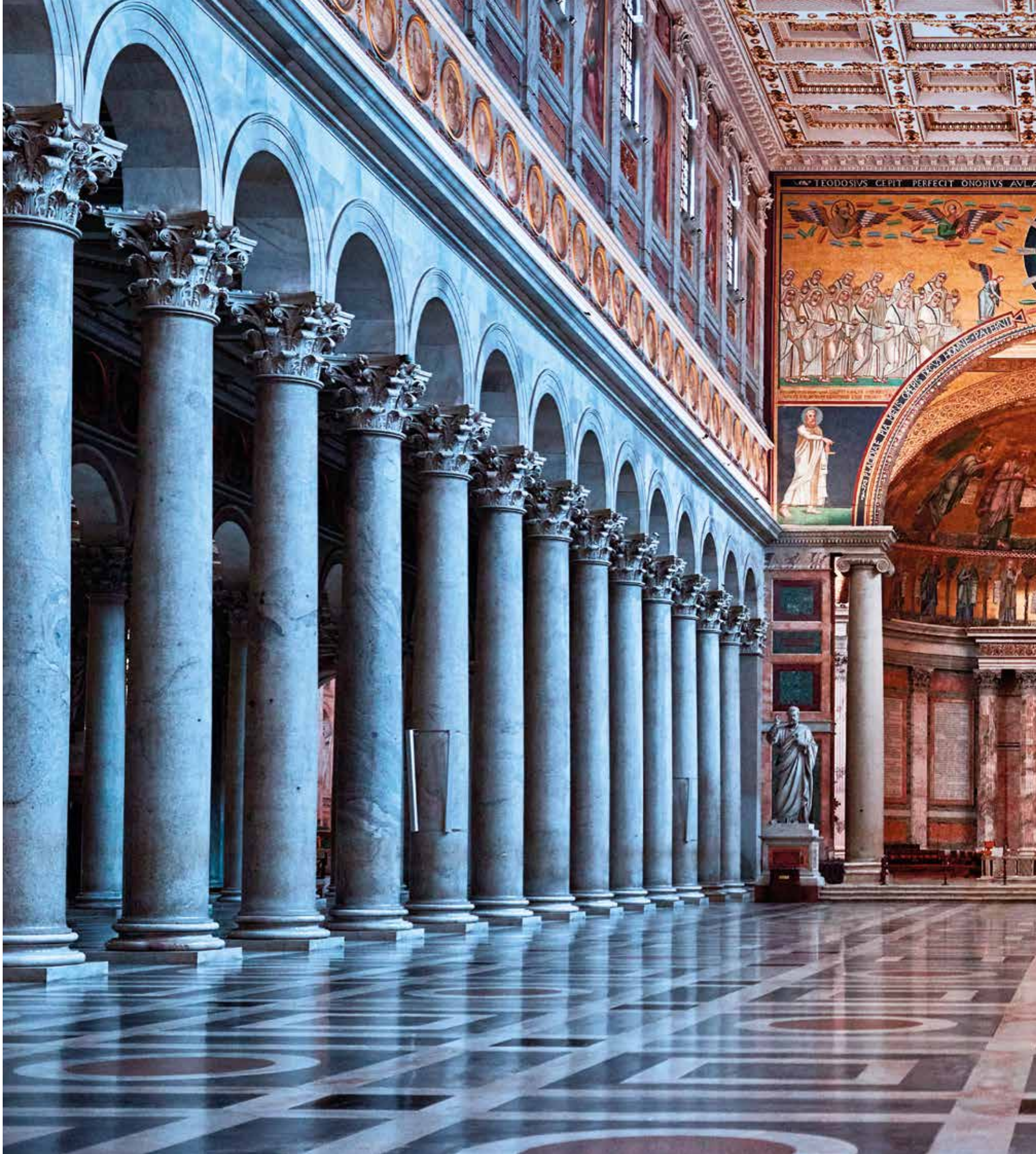

MONUMENTAAL

Lannoo

M DOCTORIS MVNDI SACRATAM CORPORE PAVLI

CAVDET PONTIFICIS SVBDO STERILEE BOVENS

Over dit boek

Het iriserende lichtspel door het maaswerk van gotische vensters. De ontroerende eenvoud van een cisterciënzerabdij. De versleten treden van een Mayapiramide. De naar de hemel reikende gewelven in een kerk. De gedetailleerde reliëfs van een Indiase tempel. Gebouwen raken ons, beschermen ons; ze zijn plaatsen van meditatie en gebed, van politieke redevoeringen en artistieke ontplooiing. In de loop van duizenden jaren trok de mens architecturale meesterwerken op die een versteende getuigenis zijn van eeuwen en heersers, van smaken en tijdsgeslacht. Dit fotoboek verenigt godshuizen en tempels, burchten en kastelen, muren en torens uit ruim tienduizend jaar architectuurgeschiedenis. De uitgekozen meesterwerken worden voorgesteld aan de hand van buitengewone foto's. Korte, gebalde teksten verschaffen informatie over de geschiedenis van het monument. Het boek is chronologisch geordend. Wie had er bijvoorbeeld al bij stilgestaan dat op hetzelfde moment dat de Romeinen op het Forum Romanum debatteerden over politiek, het Mexicaanse Teotihuacán een bruisende stad was? Of dat de Grote Moskee van Djenné en St. Patrick's Cathedral in Dublin allebei gebouwd werden aan het einde van de 12de eeuw? En dat in de 21ste eeuw in China operagebouwen als paddenstoelen uit de grond schieten? Dankzij de illustraties in dit boek maak je een reis door ettelijke eeuwen en stijlen in de architectuur.

Links: Golden Gate Bridge, San Francisco, VS

Foto's op de voorgaande bladzijden: blz. 2/3: Sint-Paulus buiten de Muren,

Vaticaanstad; blz. 4/5: Aboe Simbel, Egypte; blz. 6/7: Nationaal Centrum voor

Uitvoerende Kunsten, Peking, China; blz. 8/9: ruïnes van Angkor Wat, Cambodja

Inhoud

Göbekli Tepe	14	Moskee van de Profeet	72	Piazza del Campo	130
Newgrange	16	Grote Moskee	74	Kathedraal van Durham	132
Stonehenge	18	Hagia Sophia	76	Chan Chan	134
Ring of Brodgar	20	Uxmal	78	Kathedraal van Reims	136
Piramides van Gizeh	22	Teotihuacán	80	Mariakerk van Krakau	138
Grote Sfinx	24	Grote Boeddha van Leshan	82	Kathedraal van Toledo	140
Tempel van Luxor	26	Borobudur	84	Dom van Keulen	142
Tempel van Karnak	28	Tempelstad My Son	86	Daibutsu in de Kōtoku-in-tempel	144
Aboe Simbel	30	Dom van Aken	88	Kathedraal van Roskilde	146
Aboe Simbel: tempel van Hathor	32	Grote Muur	90	Kathedraal van Florence	148
Persepolis	34	Rotstempel van Dambulla	92	Palazzo Vecchio	150
Delphi	36	Ruïnes van Angkor	94	Westminster Abbey	152
Akropolis van Athene	38	Schrijn van imam Reza	96	Burchten van Edward I	154
Tempel van Isis van Philae	40	Itsjan Kala	98	Kathedraal van Albi	156
Petra	42	Monumentenwijk van Khajuraho	100	Cité van Carcassonne	158
Nemrut Dağı	44	Rani-Ki-Vav	102	Sint-Vituskathedraal	160
Klaagmuur	46	Dom van Speyer	104	Koninklijk paleis van Sevilla	162
Forum Romanum	48	Domplein van Pisa	106	Alhambra	164
Colosseum	50	Kathedraal van Canterbury	108	Ayutthaya	166
Pantheon	52	Abdij van Mont-Saint-Michel	110	Bagan	168
Efeze	54	Stephansdom	112	Kasteel van Himeji	170
Copán	56	Kathedraal van Straatsburg	114	Munster van Ulm	172
Heilig Grafkerk van Jeruzalem	58	Grote Moskee van Djenné	116	Kathedraal van Milaan	174
Santa Maria Maggiore	60	St Patrick's Cathedral	118	Sukhothai	176
Palenque	62	Kathedraal van Chartres	120	Metéorakloosters	178
Chichén Itzá	64	Minaret van Jam	122	Moai in het Nationaal Park Rapa Nui	180
Tikal	66	Rotskerken van Lalibela	124	Shah-i-Zinda	182
Hagia Sophia	68	Kathedraal van Salamanca	126	Gur-e-Emir	184
Grotten van Ellora	70	Dogepaleis	128	Verboden Stad	186

Inhoud

Machu Picchu	188	Kloosterbibliotheek van Sankt Gallen	244	Grande Arche	300
Sixtijnse Kapel	190	Koninklijk paleis van Bangkok	246	Hassan II Moskee	302
Kathedraal van Córdoba	192	Capitool	248	Oriental Pearl Tower	304
Sacsayhuamán	194	Stadspaleis van Jaipur	250	Guggenheim Museum	306
Fort Amjer	196	Izaäkkathedraal van Sint-Petersburg	252	Petronas Twin Towers	308
Hiëronymietenklooster van Belém	198	Sint-Paulus buiten de Muren	254	Burj al Arab	310
Sint-Pietersbasiliek	200	Walhalla	256	Palau de les Arts Reina Sofia	312
Klooster El Escorial	202	Galleria Vittorio Emanuele II	258	Shanghai World Financial Center	314
Registan	204	Weense Staatsopera	260	Nationaal Centrum voor Uitvoerende Kunsten	316
Selimiyemoskee	206	Spaanse Synagoge	262	Operahuis van Oslo	318
Kremlin van Moskou	208	Slot Neuschwanstein	264	Sjeik Zayedmoskee	320
Kathedraal van de Voorbede van de Moeder Gods (of Basiliuskathedraal)	210	Natural History Museum	266	Burj Khalifa	322
Sultan Ahmetmoskee	212	Brooklyn Bridge	268	Abraj Al Bait-torens	324
Taj Mahal	214	Kunsthistorisch Museum Wenen	270	Opera van Guangzhou	326
Kasteel van Versailles	216	Natuurhistorisch Museum Wenen	272	Marina Bay Sands	328
Shah Jahanmoskee	218	Tower Bridge	274	One World Trade Center	330
St Paul's Cathedral	220	Kerk van de Wederopstanding van Jezus Christus	276	Tokyo Skytree	332
Opéra Garnier	222	Parlementsgebouw van Boedapest	278	The Shard	334
Residentie van Würzburg	224	Eiffeltoren	280	Theater van Wuzhen	336
Potalapaleis in Lhasa	226	Sagrada Familia	282	Harbin Grand Theatre	338
Meherangarh	228	Muziekpaleis van Barcelona	284	Opera van Dubai	340
Abdij van Melk	230	Mount Rushmore	286	Shanghai Poly Grand Theatre	342
Bibliotheek van het Trinity College	232	Chrysler Building	288	Opera van Zhuhai	344
Markgrafelijk operagebouw van Bayreuth	234	Empire State Building	290	Louvre Abu Dhabi	346
Wieskirche	236	Golden Gate Bridge	292	V&A Dundee	348
Kasteel Schönbrunn	238	Église Saint-Joseph	294	Register	350
Nieuw Zomerpaleis	240	Kathedraal en Nationaal Congres	296		
Teatro alla Scala	242	Opera van Sydney	298		

Göbekli Tepe

Göbekli Tepe • Turkije

ca. 10.000 v. Chr.

De 15 kilometer ten noordoosten van de Zuidoost-Anatolische stad Şanlıurfa gelegen 'Navelheuvel' (Turks: Göbekli Tepe) is vermoedelijk een reusachtig prehistorisch heiligdom, ouder dan Stonehenge en de piramides. De Amerikaanse archeoloog Peter Benedict classificeerde Göbekli Tepe al in 1963 als een vindplaats uit de steentijd. Maar het was zijn Duitse collega Klaus Schmidt die in de jaren 1990 het grote belang van de vindplaats inzag. Volgens zijn interpretatie ontstond Göbekli Tepe ongeveer twaalfduizend jaar geleden als een bedevaartsoord met circa twintig cultusplaatsen. Ze worden gevormd door gigantische, T-vormige en in een cirkel opgestelde stenen pilaren; vaak staan in het midden nog twee andere stenen pilaren. Nadat ze een hele tijd in gebruik waren geweest, werden de cultusplaatsen door hun bouwheeren bedolven met aarde, zodat de rijkelijk met reliëfs versierde pilaren uitstekend bewaard bleven.

Newgrange

Newgrange · Ierland

ca. 3200 v. Chr.

In het groene dal van de Boyne staat de wieg van de Ierse beschaving. Ongeveer 50 kilometer ten noorden van Dublin werden op de noordelijke oever van de rivier namelijk prehistorische ganggraven ontdekt, waarvan de drie grootste – Newgrange, Knowth en Dowth – sinds 1993 als Archeologisch complex The Bend of The Boyne op de Werelderfgoedlijst van de Unesco staan. De grafheuvel van Newgrange heeft een diameter van 90 meter, een ruim 20 meter lange, smalle gang leidt naar de grafkamer binnenin.

Stonehenge

Stonehenge · Verenigd Koninkrijk

ca. 3000 tot 1500 v. Chr.

De bekendste prehistorische vindplaats van de Britse eilanden werd in 1986 toegevoegd aan de lijst van cultureel werelderfgoed van de Unesco. Waarschijnlijk werd Stonehenge tussen 3000 en 1500 v. Chr. opgetrokken in vier bouwperiodes. De ongelooflijke architectonische prestatie van de neolithische mens wekt nog altijd grote bewondering. Naar alle waarschijnlijkheid transporteerde men de 82 reusachtige blauwe stenen uit de Welshe bergen via rivieren en op rollen over land hierheen. De site onderging meerdere veranderingen. Tegenwoordig vormen twee concentrische steencirkels het middelpunt. Zeventien trilieten en twee rechtopstaande monolieten met een dwars liggende steen vormen de buitenste cirkel met een diameter van 30 meter.

Ring of Brodgar

Ring of Brodgar · Orkney, Verenigd Koninkrijk

ca. 3000 v. Chr.

De Ring van Brodgar is het beroemdste neolithische monument van de Orkneyeilanden. Oorspronkelijk bestond deze steencirkel uit zestig monolieten. De cirkel had een diameter van bijna 104 meter, de afzonderlijke stenen waren tussen de 2 en 4,5 meter hoog. Nu staan er nog 27 stenen op hun plaats. Of de prehistorische steencirkels indertijd diensdeden als vergaderplaats, offerplaats of gebedsplaats, dan wel ook als maanobservatorium waardoor de mens een precieze kalender kon opstellen, is niet bekend. Met de zee en een bewolkte hemel als achtergrond ogen de donkere monolieten in het avondlicht alvast bijzonder mysterieus en geen enkele bezoeker kan zich aan de betovering van deze archeologische bezienswaardigheid onttrekken.

أهرامات الجيزة

Piramides van Gizeh • Egypte

ca. 2600 v. Chr.

De piramides van Gizeh behoren tot de zeven wereldwonderen uit de oudheid. Al ruim 4500 jaar weten ze de mens te verbazen. Alleen al hun afmetingen en perfect geometrische vorm maken indruk. Ze werden tussen 2620 en 2500 v. Chr. opgetrokken als tombe voor de farao's Cheops, Chephren en Mykerinos en staan te boek als het summum van het Egyptische koninkrijk. De piramide van Cheops is de grootste en oudste van de drie koningsgraven, die samen met enkele kleinere piramides, grafcomplexen en vooral ook de beroemde sfinx de necropolis van Gizeh vormen.

Fotoverantwoording

A = Alamy
C = Corbis
G = Getty Images
M = Mauritius

Cover: A/Giulio Di Gregorio (Sint-Paulus buiten de Muren, Vaticaanstad) blz.3 A/Giulio Di Gregorio, blz. 2–3 A/Giulio Di Gregorio, blz. 4–5 G/Juergen Ritterbach, blz. 5 G/Juergen Ritterbach, blz. 6–7 G/bingdian, blz. 7 G/bingdian, blz. 8–9 Look/age, blz. 9 Look/age, blz. 10–11 C/George Steinmetz, blz. 11 C/ George Steinmetz, blz. 12 A/Giulio Di Gregorio, blz. 13 C/ George Steinmetz, blz. 14–15 G/Vincent J. Musi, blz. 15 G/Vincent J. Musi, blz. 16 M/Alamy, blz. 16 M/Alamy, blz. 17 M/Alamy, blz. 18–19 G/ Clement Lelievre, blz. 19 G/Tetra Images, blz. 19 G/Tetra Images, blz. 20 G/Funkystock, blz. 20 G/Funkystock, blz. 20–21 G/Peter Burnett, blz. 22 G/Hernan Gonzalez Rosado, blz. 22–23 G/Ratnakorn Piyasirisorst, blz. 24 G/Nick Brundle Photography, blz. 24–25 G/Nick Brundle Photography, blz. 26–27 Look/Franz Marc Frei, blz. 27 G/Bob Krist, blz. 28 G/Pablo Charlón, blz. 28 Look/age fotostock, blz. 28–29 Look/age fotostock, blz. 30 G/Nick Brundle Photography, blz. 30 G/Richard Nowitz, blz. 30–31 G/Nick Brundle Photography, blz. 32 G/Nick Brundle Photography, blz. 32–33 G/Nick Brundle Photography, blz. 34 G/Westend61, blz. 34 G/Alan Compton, blz. 34–35 Look/robertharding, blz. 36–7 M/Alamy, blz. 37 M/Alamy, blz. 38 G/Ed Freeman, blz. 39 G/Luxy Images, blz. 39 G/Ed Freeman, blz. 40 G/skaman306, blz. 40 G/Juergen Ritterbach, blz. 41 G/Juergen Ritterbach, blz. 42–43 G/Anton Petrus, blz. 43 G/Anton Petrus, blz. 44–45 G/Okan Metin, blz. 44 G/Okan Metin, blz. 44 G/Okan Metin, blz. 46 G/Richmatts, blz. 46 G/Thorney Lieberman, blz. 46 Look/robertharding, blz. 46–47 G/ Thorney Lieberman, blz. 48–49 G/Suttipong Sutiratanachai, blz. 49 G/Julian Elliott Photography, blz. 49 G/Julian Elliott Photography, blz. 50–51 G/ Domingo Leiva, blz. 50 G/Artie Photography, blz. 50 G/Artie Photography, blz. 52–53 M/Westend 61, blz. 53 M/Westend61, blz. 53 C/Ken Kaminesky, blz. 54 C/Neil Farrin, blz. 54 G/Panoramic Images, blz. 55 C/Neil Farrin, blz. 56–57 C/Diego Lezama Orezzoli, blz. 57 G/diegograndi, blz. 57 C/ Diego Lezama Orezzoli, blz. 58 G/Zoran Strajin, blz. 58 G/Salvator Barki, blz. 58–59 G/Salvator Barki, blz. 60 G/Manakin, blz. 60 G/Izzet Keribar, blz. 60–61 G/Manakin, blz. 62 M/Alamy, blz. 62 G/diegograndi, blz. 62–63 G/diegograndi, blz. 64–65 G/IR_Stone, blz. 65 G/IR_Stone, blz. 66 M/ age, blz. 66 C/Danny Lehman, blz. 66–67 C/Danny Lehman, blz. 68 M/ Alamy, blz. 68 G/Travelpix Ltd, blz. 68–69 G/Tetra Images, blz. 70 G/sai-ko3p, blz. 70 G/zhouyousifang, blz. 70–71 G/saiko3p, blz. 72–73 C/Ka-zuyoshi Nomachi, blz. 73 C/Kazuyoshi Nomachi, blz. 74 G/Neil Turner, blz. 74–75 M/Alamy, blz. 76–77 M/Michael Weber, blz. 77 M/age, blz. 77 M/ age, blz. 78 G/Steve Bramall, blz. 78 G/Witold Skrypczak, blz. 78–79 G/ Witold Skrypczak, blz. 80–81 C/R. Ian Lloyd, blz. 81 G/DEA/G. DAGLI ORTI, blz. 81 G/DEA/G. DAGLI ORTI, blz. 82 G/Krzysztof Dydzynski, blz. 82 G/Nutexzles, blz. 82–83 G/Nutexzles, blz. 84–85 G/manjik, blz. 85 G/Frans Lemmens, blz. 85 G/Jill Gocher, blz. 86–87 G/Jeremy Villasis, blz. 87 G/ Jeremy Villasis, blz. 87 G/Wilfried Krecichwost, blz. 88–89 H. & D. Zielske, blz. 89 Look/Daniel Schoenen, blz. 89 Look/Daniel Schoenen, blz. 90 G/Fei Yang, blz. 90 G/Fei Yang, blz. 90–91 G/Fei Yang, blz. 92 G/1001nights, blz. 92–93 G/helovi, blz. 94–95 Look/age fotostock, blz. 95 G/Gary Yim, blz. 95 G/Didier Marti, blz. 96 G/Kazuyoshi Nomachi, blz. 96–97 G/Ka-zuyoshi Nomachi, blz. 98 G/Stephane Lemaire, blz. 98 M/Alamy, blz. 98–99 M/Alamy, blz. 100 G/Richard l’Anson, blz. 100 C/Zheng Huansong, blz. 100–101 C/Zheng Huansong, blz. 102–103 G/All Fazruddin, blz. 103 G/ Dinodia Photo, blz. 103 G/Priyesh Balakrishnan, blz. 104 M/Alamy, blz. 104 H. & D. Zielske, blz. 105 M/Alamy, blz. 106 C/Walter Zerla, blz. 106–107 C/Walter Zerla, blz. 108 M/Martin Dr.Schulte–Kellinghaus, blz. 108 M/Alamy, blz. 108–109 M/Alamy, blz. 110 G/Patrick Escudero, blz. 110 G/ Patrick Escudero, blz. 110–111 G/Thanapol Toninikorn, blz. 112–113 G/ De Agostini, blz. 113 Look/age fotostock, blz. 113 G/De Agostini, blz. 114–115 G/Andrzej Olchawa, blz. 115 M/Alamy, blz. 115 G/Julian Elliott, blz. 116 M/Alamy, blz. 116 M/Alamy, blz. 117 M/Alamy, blz. 118–119 G/ nabilishes@Nabil z.a., blz. 119 G/nabilishes@Nabil z.a., blz. 120–121 G/ Sasaki Makoto, blz. 121 G/Julian Elliott Ethereal Light, blz. 121 M/Martin Dr.Schulte–Kellinghaus, blz. 122 M/Robert Harding, blz. 122 M/Robert

Colofon

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met onze redactie: redactie.toerisme@lannoo.com.

Harding, blz. 122–123 M/Jane Sweeney, blz. 124–125 G/Ben Pipe Photo-graphy, blz. 125 Look/age fotostock, blz. 125 G/Neil Thomas, blz. 126–127 G/Ian.CuiYi, blz. 127 G/Daniel Hernanz Ramos, blz. 127 G/Apexpho-tos, blz. 127 G/Apexphotos, blz. 128–129 H. & D. Zielske, blz. 129 G/ Sylvain Sonnet, blz. 129 G/Sylvain Sonnet, blz. 130 G/whammer121736, blz. 130 C/Massimo Borchì, blz. 130–131 G/Ridni – Matteo Indri, blz. 132 Look/The Travel Library, blz. 132 G/Mark Sykes, blz. 132–133 G/Mark Sy-kes, blz. 134 Look/age fotostock, blz. 134 G/Julio Donoso, blz. 135 Look/ age fotostock, blz. 136–137 G/Eugene–1976, blz. 137 G/Insights, blz. 138 M/Westend61, blz. 138–139 M/Alamy, blz. 140–141 G/Wendy Rauw Pho-tography, blz. 141 G/Eduardo Estellez, blz. 141 G/Wendy Rauw Photo-graphy, blz. 142 G/Insights, blz. 142 G/Insights, blz. 142–143 M/Stefan Ziese, blz. 144 G/Bill Chizek, blz. 144–145 G/Bill Chizek, blz. 146 M/Niels-DK, blz. 146–147 G/Paul Biris, blz. 148–149 G/Rory McDonald, blz. 149 G/ Rory McDonald, blz. 149 G/Raquel Maria Carbo nell Pagola, blz. 150 G/ Anna_Pakutina, blz. 150 G/Anna_Pakutina, blz. 150–151 G/Atlantide Phototravel, blz. 152 C/Rudy Sulgan, blz. 152 G/blz. Vannini, blz. 152–153 C/Rudy Sulgan, blz. 154 G/R A Kearton, blz. 154 M/Alamy, blz. 155 G/R A Kearton, blz. 156–157 G/Pierre Ogeron, blz. 157 M/Alamy, blz. 157 G/ Visions Of Our Land, blz. 158–159 G/ac productions, blz. 159 G/Danita Delimont, blz. 159 M/Jose Antonio Moreno Castellano, blz. 160–161 M/ Alamy, blz. 161 M/Alamy, blz. 161 M/Alamy, blz. 162–163 Look/age fo-tostock, blz. 163 Look/age fotostock, blz. 164 Look/age fotostock, blz. 164 G/Christophe Boisvieux, blz. 164–165 G/Gonzalo Azumendi, blz. 166 M/Moritz Wolf, blz. 166 M/Foto Beck, blz. 166–167 G/Peter Adams, blz. 168 G/MartinM303, blz. 168 G/Soft_Light, blz. 168–169 G/Soft_Light, blz. 170 G/Keiichi Takita, blz. 170 G/SeanPavonePhoto, blz. 170–171 G/ SeanPavone-Photo, blz. 172–173 G/Nikada, blz. 173 G/holgs, blz. 173 G/ holgs, blz. 174–175 M/Alamy, blz. 175 M/Alamy, blz. 175 M/Alamy, blz. 176–177 G/Alex Robinson, blz. 177 Look/age fotostock, blz. 178–179 C/ Michele Falzone, blz. 179 C/Marc Dozier, blz. 179 C/Marc Dozier, blz. 180 G/Klaus–bodo, blz. 180–181 G/Klausbodo, blz. 182–183 G/monticello, blz. 183 Look/Priska Seisenbacher, blz. 183 Look/Priska Seisenbacher, blz. 184–185 G/bbsferrari, blz. 185 G/Izzet Keribar, blz. 185 G/Izzet Keribar, blz. 186 Look/Spaces Images, blz. 186 G/Eastimages, blz. 187 G/Eastima-ges, blz. 188 C/Tim Davis, blz. 188 C/Tim Davis, blz. 188–189 G/traum-lichtfabrik, blz. 190 G/Michelangelo Buonarroti, blz. 190 G/Michelangelo Buonarroti, blz. 190–191 Look/age fotostock, blz. 192 G/Michael Busselle, blz. 192 C/Christian Handl, blz. 192–193 Look/Photonstop, blz. 194–195 M/Alamy, blz. 195 M/Alamy, blz. 195 M/Alamy, blz. 196–197 G/Franc Guizouli, blz. 197 Look/age fotostock, blz. 197 Look/age fotostock, blz. 198–199 C/Sylvain Sonnet, blz. 199 C/Sylvain Sonnet, blz. 200–201 G/Joë Daniel Price, blz. 200 C/Ken Kaminesky, blz. 200 G/Joë Daniel Price, blz. 202–203 Look/age fotostock, blz. 203 Look/age fotostock, blz. 204 G/ bbsferrari, blz. 204 M/Alamy, blz. 204–205 G/Wu Swee Ong, blz. 206 M/ Martin Siepmann, blz. 207 G/Izzet Keribar, blz. 207 M/Martin Siepmann, blz. 208 G/kolderal, blz. 208 G/John Freeman, blz. 208 G/Gonzalo Azu-mendi, blz. 208–209 G/John Freeman, blz. 210–211 G/Mordolff, blz. 211 G/Mordolff, blz. 212–213 G/Izzet Keribar, blz. 213 A/Ayhan Altun, blz. 213 A/Ayhan Altun, blz. 213 A/Ayhan Altun, blz. 214 G/Peter Zelei Ima-ges, blz. 214–215 Look/age fotostock, blz. 216 G/Arnaud Chicurel, blz. 216 Look/age fotostock, blz. 216–217 M/Alamy, blz. 218 G/Muhammad Ahmed, blz. 218 G/SM Rafiq Photography, blz. 218–219 G/Nadeem Kha-war, blz. 220–221 G/Gonzalo Azumendi, blz. 221 G/Ludovic Maisant, blz. 221 G/Peter Adams, blz. 222 G/Sylvain Sonnet, blz. 222 G/PEC Photo, blz. 222–223 G/Sylvain Sonnet, blz. 224–225 Huber/Reinhard Schmidt, blz. 225 Huber/Reinhard Schmidt, blz. 226–227 G/Mekdet, blz. 227 G/Chris Beall, blz. 227 C/Charles Lenars, blz. 228 G/Peter Zelei Images, blz. 228 G/ Peter Zelei Images, blz. 228–229 G/Peter Zelei Images, blz. 230–231 G/Eric Meola, blz. 231 G/Krzysztof Dydzynski, blz. 231 M/Stefan Obermeier, blz. 232 C/Heritage Images, blz. 232–233 C/Carl Bruemmer, blz. 234–235 H. & D. Zielske, blz. 235 M/Westend61, blz. 235 H. & D. Zielske, blz. 236–237 M/Markus Keller, blz. 237 H. & D. Zielske, blz. 237 Huber/Hans Peter Huber, blz. 238–239 Look/age fotostock, blz. 239 Look/age fotostock, blz. 239 G/Sergio Mendoza Hochmann, blz. 240 G/Maremagnum, blz. 240 G/ zhaolinghe, blz. 140–241 G/zhaolinghe, blz. 242 G/Mondadori Portfolio,

Tekst: Kerstin Majewski
Vertaling: Christelle Bogaert

Vormgeving: Christopher Kunth
Opmaak: Peter De Bock

Oorspronkelijke titel: Monumental

© Kunth Verlag GmbH & Co. KG, München, 2019
© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2021

D/2021/45/485 – NUR 648/510
ISBN 978 94 014 7682 9

blz. 242–243 G/Mondadori Portfolio, blz. 244–245 Look/TerraVista, blz. 245 M/Alamy, blz. 245 M/Alamy, blz. 245 Look/TerraVista, blz. 246–247 G/happySUN Photography, blz. 247 M/Alamy, blz. 247 M/Alamy, blz. 248 G/WOWstockfootage, blz. 248 G/Jamie Grill, blz. 248–249 G/Erik Pronske Photography, blz. 250 G/adamkaz, blz. 250–251 G/Nikada, blz. 252–253 G/Jon Bower at Apexphotos, blz. 253 G/Jon Bower at Apexphotos, blz. 253 G/John Freeman, blz. 254 M/Cubolimages, blz. 254 A/Giulio Di Gregorio, blz. 254–255 M/Alamy, blz. 256 G/mango2friendly, blz. 256–257 G/mango2friendly, blz. 258 G/Julian Elliott Photography, blz. 258 G/ Julian Elliott Photography, blz. 258–259 Look/age fotostock, blz. 260–261 G/Mitja Kobal, blz. 261 G/Damien Tachaires, blz. 261 C/Sylvain Sonnet, blz. 262–263 G/Smartshots International, blz. 263 G/Sir Francis Canker Photography, blz. 263 G/Smartshots International, blz. 264–265 Laif/Naf-tali Hilger, blz. 265 M/Alamy, blz. 265 Laif/Naftali Hilger, blz. 265 Laif/ Naftali Hilger, blz. 265 G/Achim Thomae, blz. 266 G/Alexander W Helin, blz. 266 M/Alamy, blz. 266–267 G/Alexander W Helin, blz. 268 G/David Clapp, blz. 268 G/Artem Vorobiev, blz. 268–269 G/David Clapp, blz. 270 Look/B, Christian, blz. 270 M/Helmut Meyer zur Capellen, blz. 270–271 M/Helmut Meyer zur Capellen, blz. 272 C/Sylvain Sonnet, blz. 272 M/ Helmut Meyer zur Capellen, blz. 272–273 M/Alamy, blz. 274–275 G/Laurie Noble, blz. 275 C/Alan Copson, blz. 275 G/Laurie Noble, blz. 276 G/ Amos Chapple, blz. 276 G/www.tonnaja.com, blz. 276 G/Wendy Rauw Photography, blz. 276–277 G/Lingxiao Xie, blz. 278 M/Alamy, blz. 278 M/ Robert Harding, blz. 278–279 M/Alamy, blz. 280 G/Padsaworn Wannaka-m, blz. 280 G/lucyndskywdmnds, blz. 280–281 G/lucyndskywdmnds, blz. 282 Look/Juergen Richter, blz. 282 Look/Juergen Richter, blz. 282 G/ lan.CuiYi, blz. 282–283 G/Stefan Cioata, blz. 284 Look/Juergen Richter, blz. 284–285 Look/Juergen Richter, blz. 286–287 G/Steven Blackmon, blz. 287 G/Steven Blackmon, blz. 288 G/Cameron Davidson, blz. 288 G/Michel Setboun, blz. 288 G/George Hammerstein, blz. 288–289 G/George Ham-merstein, blz. 290–291 G/Michele Falzone, blz. 291 Look/Rainer Martini, blz. 291 H. & D. Zielske, blz. 291 Look/Rainer Martini, blz. 292 G/Matteo Colombo, blz. 292 G/RICOWde, blz. 292–293 G/RICOWde, blz. 294–295 G/Frank Smout Images, blz. 295 G/Frank Smout Images, blz. 295 C/Mas-simo Borchì, blz. 296 C/Massimo Borchì, blz. 296 C/Massimo Borchì, blz. 296–297 C/Silvana Guilhermino, blz. 298 G/Brook Attakorn, blz. 298 G/ Scott E Barbour, blz. 298–299 G/Scott E Barbour, blz. 300 G/Emreturanpho-to, blz. 300 M/Horst Fischer, blz. 300–301 G/Emreturanphoto, blz. 302–303 M/Lee Frost, blz. 303 M/Lee Frost, blz. 303 G/Stanley Chen Xi, landscape and architecture photographer, blz. 304–305 G/Elysee Shen, blz. 305 G/Nikada, blz. 305 G/Wei Fang, blz. 305 G/Nikada, blz. 306–307 G/Felino, blz. 307 G/Tim Graham, blz. 307 G/Tim Graham, blz. 308 G/ Mlenny, blz. 308 G/Mlenny, blz. 308–309 G/Milan Polny, blz. 310 G/Wait-forlight, blz. 310 M/Alamy, blz. 310–311 M/Alamy, blz. 312–313 Look/ Rainer Mirau, blz. 313 Look/Rainer Mirau, blz. 314 G/ansonmiao, blz. 314 G/Grant Faint, blz. 314 G/Grant Faint, blz. 314–315 G/Danny Hu, blz. 316 G/Nick Ledger, blz. 316 G/Nick Ledger, blz. 316–317 C/Kimberly Walker, blz. 318–319 G/cescassawin, blz. 319 G/cescassawin, blz. 319 G/Massimo Borchì, blz. 320–321 G/Beatrice Preve, blz. 321 G/Paulo Costa, blz. 321 G/ Beatrice Preve, blz. 322–323 G/Theerawat Kaiphanlert, blz. 323 G/Theer-awat Kaiphanlert, blz. 323 G/Umar Sharif Photography, blz. 324 G/Fayez Nureldine, blz. 324 M/Alamy, blz. 324 G/Fayez Nureldine, blz. 324–325 M/Alamy, blz. 326 G/Ian Trower, blz. 326–327 G/Ian Trower, blz. 328–329 M/Bernd Schunack, blz. 329 M/Walter Bibikow, blz. 329 M/Bernd Schunack, blz. 330 Look/age fotostock, blz. 330 G/Allard Schager, blz. 330 G/Remon Rijper, blz. 330–331 C/Danny Lehman, blz. 332 G/Yoshino-ri Kuwahara, blz. 332 G/Yoshinori Kuwahara, blz. 332 G/Krzysztof Bara-nowski, blz. 332–333 A/Izyan Jaidin, blz. 334 H. & D. Zielske, blz. 334 G/ EURASIA PRESS, blz. 334–335 G/EURASIA PRESS, blz. 336–337 G/Sino Images, blz. 337 G/Sino Images, blz. 338–339 G/zhuoyongming, blz. 339 G/zhuoyongming, blz. 339 G/View Pictures, blz. 340–341 G/lain Masterton, blz. 341 G/lain Masterton, blz. 342 G/Xinzheng, blz. 342 G/Xinzheng, blz. 342–343 G/Xinzheng, blz. 344 G/zhenghua zhuohai China, blz. 344 G/Di-ane Guan, blz. 344–345 G/zhenghua zhuohai China, blz. 346–347 M/Karol Kozlowski, blz. 347 M/Karol Kozlowski, blz. 347 M/Karol Kozlowski, blz. 348–349 M/Alamy, blz. 349 M/Alamy, blz. 349 M/Alamy

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. De juistheid van de gegevens is mede afhankelijk van informatie die ons werd verstrekt door derden. Indien die informatie onjuistheden bevat, kan Lannoo daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geauto-matiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder vooraf-gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.